

## Rozłożenie grzywny na raty i jej umorzenie

Najłagodniejszą karą orzecaną za przestępstwa i wykroczenia jest kara grzywny, czyli kara pieniężna. W przypadku, gdy jednorazowe zapłacenie grzywny byłoby zbyt ciężkie dla skazanego, kara może być rozłożona na raty za zgodą sądu. Bywa jednak, że skazany nie będzie w stanie uiścić grzywny z przyczyn od niego niezależnych. Wtedy może skorzystać z dobrodziejstwa, jakim jest instytucja umorzenia grzywny. Kwestię rozłożenia grzywny na raty oraz jej umorzenia reguluje kodeks karny wykonawczy (art. 51 k.k.w).

Grzywna jest to kara pieniężna, która orzekana jest za wykroczenia i przestępstwa, w tym skarbowe. Występuje w dwóch formach - w stawkach dziennych i jako grzywna kwotowa. Jeśli chodzi o grzywny w stawkach dziennych, liczba stawek zależy od decyzji sądu i popełnionego przestępstwa, natomiast wysokość stawki zależy od zarobków, warunków osobistych, rodzinnych oraz majątkowych. Wysokość stawki dziennej nie może być niższa niż 10 zł i nie może przekraczać 2000 zł (art. 33 Kodeksu karnego). Jako kara za przestępstwa skarbowe stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności. Natomiast grzywna kwotowa polega na wskazaniu przez sąd konkretnej kwoty, którą powinien zapłacić sprawca.

Zgodnie z przepisami kodeksu karnego wykonawczego sąd wzywa skazanego do uiszczenia grzywny w terminie 30 dni. W razie bezskutecznego upływu tego terminu grzywnę ściągają się w drodze egzekucji komorniczej.

Jeżeli natychmiastowe wykonanie grzywny byłoby zbyt ciężkie dla skazanego lub jego rodziny, sąd po uwzględnieniu tych okoliczności może rozłożyć grzywnę na raty na czas nieprzekraczający 1 roku. Może się zdarzyć sytuacja, w której sąd rozłoży grzywnę na okres nieprzekraczający lat 3. Dzieje się tak, gdy nastąpią szczególne okoliczności, np. wysokość grzywny jest rażąco znaczna w stosunku do możliwości finansowych skazanego i jego sytuacji życiowej. Sąd może również odwołać rozłożenie grzywny na raty, jeżeli ujawniłyby się dotąd nieznanne okoliczności, które byłyby istotne dla rozstrzygnięcia sądu, a także wtedy, gdy skazany nie spłaci choćby jednej raty w wyznaczonym terminie. Wyjątek stanowi sytuacja, w której niezapłacenie raty nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Jeżeli sąd odwoła postanowienie w sprawie rozłożenia grzywny na raty skazany ma możliwość zażalenia się na to postanowienie.

Może być również tak, że nawet rozłożenie grzywny na raty nie przyniesie pożądanego skutku, jakim jest spłata grzywny. Jeżeli skazany nie uiszczył grzywny, z przyczyn od niego niezależnych, a wykonanie kary w innej drodze okazało się niemożliwe, sąd może w szczególnie uzasadnionych wypadkach umorzyć grzywnę w części, wyjątkowo również w całości (art. 51 k. k. w). Taki obrót sprawy może nastąpić ze względu np. na sytuację rodzinną lub materialną, zdarzenia losowe np. stan klęski żywiołowej, czy też stan zdrowia skazanego.

Aby kara grzywny została umorzona lub rozłożona na raty, skazany musi złożyć odpowiedni wniosek do Sądu, który wydał wyrok w pierwszej instancji. Na postanowienie w przedmiocie wniosku przysługuje zażalenie.